

Կաղանդի գիշեր

Ամեն ինչ ծայրեն վերսկսելու,
Ի վերջոյ նորեն այդպէս ըլլալու-
Տոնն է այս գիշեր.....
Լոյսեր վառեցէք – եթէ չի բաւեր
Ձեզ տաքցնելու ձեր լոյսը ներքին-
Տոն է այս գիշեր...
Պահ մը ամեն ինչ վերջացնելու
Ամեն ինչ ծայրեն վերսկսելու-
Տոնն է այս գիշեր...
Յոյսեր վառեցէք – եթէ չեն բաւեր
Ձեզ տաքցնելու ձեր յոյսերը հին-
Տոն է այս գիշեր...
Երգել փորձեցէք – եթէ չէք մոռցեր
Խանդոտ երգերը ձեր պարմանութեան-
Տոն է այս գիշեր...
Զուր տեղ վատնուած օրերն յիշելու-
Գոյութեան տխուր հաշուեկշիռին
Տոնն է այս գիշեր...
Լոյսեր ու յոյսեր վառեցէք գոյն գոյն,
Երգեր երգեցէք հինէն ու նորէն-
Տո՛ն է այս գիշեր...
Գոյատեւելո՛ւ տօնն է այս գիշեր...

ԿԱՂԱՆԴԷՔ

Կէս գիշերին պատուհանիդ լոյսը չըլլայ որ մարես
Վարագոյրին ինկած շուքդ դիտեմ գոնէ կարօտով
Ու նուերդ զոր ամառուան արեւներէն փրցուցի
Ձգեմ սեմիդ ու հեռանամ լուսայորդ

Կէս գիշերին երազներուս լոյսը չըլլայ որ մարես

ՄԻՐՈՅ ԿԱՂԱՆԴ

Մէր կը կանչէ

Սիրոյ Կաղանդ – որ այս գիշեր

Երկինքն ի վար կը դողանջէ

– Երբ դողանջէ

ոտնաձայն մը – ան է – ան չէ –

Սիրոյ Կաղանդ որ չի տեսներ

թէ սէրն ինչպէս զիս կը տանջէ

Մէր կը կանչէ

Սիրոյ Կաղանդ – որ այս գիշեր

լուսաճաճանչ կը ճաճանչէ

– երբ ճաճանչէ

ոտնաձայն մը – ա՞ն է – ան չէ –

Սիրոյ Կաղանդ որ չի գիտեր

թէ սէրն ինչու զիս կը տանջէ

Սիրոյ Կաղանդ – կը նահանջէ –

Կաղանդ Պապային մօրուքը

Կաղանդ Պապային մօրուքը ճերմակ է

ԱԼԻԻԴԻ նման

Ըսէ — Կաղանդ Պապա

Մօրուքէդ ՀԱՅ կը շինուի՞

Կաղանդի ծառ մը

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Երկու բան պէտք է
Նախ ծառ մը — յետոյ զարդեր ծառին վրայ

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Երեք բան պէտք է
— Ծառէն զարդէն զատ
Հաւատքը գալիք աղուոր օրերու

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Մէկ բան կը բաւէ — ոչ ծառ ոչ ալ զարդ —
Ատիկա խիճերն աղամանդ կարծող
Միամիտ հոգւոյս բարի խաբկանքն է

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Արդէն պատրանքը լրիւ կը բաւէ

Բարի տարի ձեզ եւ բարի պատրանք

Կաղանդի ծառ

Ծառէն ժանեակ ծառէն մանեակ ծառէն սոխակ կախեցէք
Ծառէն թելեր ծառէն ծամեր ծառէն լոյսեր կախեցէք
Ծառէն ծաղիկ ու խաղալիկ
Ծառէն պերճանք ու զարդարանք
Ծառէն խաբկանք ծառէն պատրանք ու երազանք կախեցէք

— Կից մը տուէք — թող փլի

Նոր ծառ մ'առէք — ծառէն ձանձրոյթ կախեցէք
Ծառէն ձանձրոյթ ծառէն ձանձրոյթ ծառէն ձանձրոյթ կախեցէք

— Այդքան առատ արդէն ուրիշ ի՞նչ ունիք —

Կաղանդչէք

Հարիւր Կաղանդ ալ կը սպասեմ
Եթէ գիտնամ
Թէ վերջընթեր Կաղանդին
Պիտի նուէրս ընդունիս
Ժպիտներուն ամենէն կոյս
Ամենէն լոյս
Եւ ամենէն երջանիկովն աղուորցած

Հարիւր Կաղանդ ալ կը սպասեմ սիրելիս
Նուէրներուն ամենէն կոյս
Ամենէն լոյս
Եւ ամենէն իշխանականը զատած
Եթէ գիտնաս թէ կը սպասեմ սիրելիս
Զոյգ ձեռքերըս սրտիս նման քու անունիդ երկարած

Հարիւր Կաղանդ ալ կը մընամ առանց քեզի սիրելիս
Գիտնամ միայն թէ վերջընթեր Կաղանդին
Ժպիտներուն ամենէն կոյս
Ամենէն լոյս
Եւ ամենէն երջանիկովն աղուորցած
Պիտի գաս

Հարիւր Կաղանդ ալ կը սպասեմ — սիրելիս
Գիտնամ միայն
Թէ անպայման
Կաղանդներուն ամենէն կոյս
Ամենէն լոյս
Եւ ամենէն երազային հարիւրերորդ Կաղանդին
Մշտադալար եղեւինի մը տակ լուռ
Պիտի հալինք պիտի հատնինք անէանանք միասին
Անվերադարձ Կաղանդներուն պէս կեանքին

Հարիւր Կաղանդ ալ կը սպասեմ

Գիտնամ միայն որ դուն գիտես թէ կը սպասեմ սիրելիս

ԿԱՂԱՆԴԻ ԾԱՌ

Որպէսզի կաղանդ տօնենք տեւական

ուր որ գացինք

ուր որ գաղթեցինք

մեզի հետ

մեր ծառն ալ տարինք

Թէ մարեցաւ մոմերէն մին

տեղը չորս մոմ վառեցինք

թէ խաղալիկ մը կոտրեցաւ

կամ ժապաւէն մը փրթաւ

տեղը միշտ նորը դրինք

Բայց չգիտցանք-

արմատները ե՞րբ չորցան

ուստերուն մէջ աւիշը ե՞րբ ցամքեցաւ.

Եւ հիմա – ծառը աւելի շքեղ

թէպէտ շողշողուն

սակայն մերը չէ

ԱՆՈՒՇԱՊՈՒՐ

Կաղանդ Պապա մը գար

Նուէրներ բերէր

Տար տար չհատներ

Ծառ մը բարձրանար

Թիզ թիզ-օրէ օր-

Երկինք չհասներ

Ինչ որ կեանք կ'ըսենք
Անուշապուր մը ըլլար-ուտէինք-
Կեր կեր- չհատներ

ԿԱՂԱՆԴԻ ԿԱԶԷԼ

Բարեւ ըսեմ այս Կաղանդին ու բոլոր հին Կաղանդներուն
Մեր Կաղանդին ձեր Կաղանդին ու բոլորին Կաղանդներուն

Ես տարայն մէջ – տարիէն դուրս – ինչ Կաղանդներ եմ ողջուներ
Թող ձերն ըլլայ այս գիշերուան կարմիր գինին Կաղանդներուն

Տօն եմ տօներ ամէն անգամ երբ նոր սիրով մեմ գինովցեր
Ամէն անգամ լոյսն եմ խմեր այդ լուսածին Կաղանդներուն

Դուք ցնծացէք դուք բերկրեցէք ու խայտացէք այս գիշեր դուք Խուզարկեցէք
արեւասքօղ գանձն ու ոսկին Կաղանդներուն

Իմ Կաղանդիս ըսպասեմ ես Մեր-Կաղանդիս նորահրաշ
Երբ դուք մըռայլ օրերէ վերջ երթաք կրկին Կաղանդներուն

Բարեւ ըսեմ այդ Կաղանդին ու բոլոր հին Կաղանդներուն
Մեր Կաղանդին ձեր Կաղանդին ու բոլորին Կաղանդներուն

ԱՆՏԱՌԻՆ ՄԷՋ

Անտառին մէջ
ցախսարիկը կար իբրեւ զարդ
մեր կաղանդի ձառերուն
Ամէն մէկ ծառ
– անտառին մէջ – ապրուած հին տարի մըն էր –
ատենօք
պատմութեան դէմ ծառացած
ու կարմրալանջը

որ բոյն կը շինէր
ամենէն բարձր ճիւղին
Կաղանդ Պապա մըն էր բարի
հիմա մօրուքը թափած

ԾԱՌ

Այդքան պերճանք – այդքան պշրանք – այդքան լոյս
Չեն բաւեր
Ծածկել արիւնը որ շիթ շիթ կը կաթի
Ճիւղերէդ
Այդքան աւիշ – այդքան տերեւ – այդքան ցօղ
Չեն բաւեր
Որ հաւատանք թէ արեւներ պիտի քաղենք
Ճիւղերէդ
Այսքան արիւն – այսքան արցունք – այսքան վիշտ
Չեն բաւեր
Որ մենք դարձեալ սիրտ չկախենք
Ճիւղերէդ

ՅԱՐԴԱՐԱՆՔ

Սիրածներուն նկարները կախել ուզեց ոստերէն –
Եղելինը մերկ մնաց
Անաղարտ
Այնպէս ինչպէս փրցուեր էր անտառէն
Մինչդեռ ան
Սիրածներուն նկարները կախել ուզեց ոստերէն
(անտիպ)

ՏՈՊՐԱԿՆԵՐ

Պատուհանէն տեսանք
Տոպրակներ բեռցած

Սրարշաւ

կու գար սայլը Կաղանդ Պապային

Լոյսերը մարեցինք անմիջապէս

վարագոյրները քաշեցինք

կծկուեցանք մէկ մէկ անկիւն

Քիչ վերջ հարցուցի Ագապիին

– Գնա՞ց –

– Գնաց- ըսաւ Ագապին –

Լայն շունչ մը առինք –

– Աղէկ պրծանք – ըսաւ Ագապին

Լոյսերը վառեցինք

եւ ուրախ գուարթ

զիրար շնորհաւորեցինք

Առաւօտուն երբ դուռը բացինք

Սեմին

Նոր տոպրակներ կային դիզուած –

– Նոր նոր հոգեր – ըսաւ Ագապին –

– Նոր նոր հոգեր – ըսի Ագապիին –

Դուռը քաշեցինք գացինք –

– Փողոցը տոպրակներով լեցուն էր

ԱՅՍՕՐ ԿԱՂԱՆԴ Է

Այսօր Կաղանդ է ըսելու համար

Նախ պէտք է մէկ երկու հազալ ու լաւ մը

կոկորդը մաքրել

– Այսպէս աւելի հանդիսաւոր կ'ըլլայ

Ու եթէ զոյգ ակնոց կը գործածէք միշտ

– մէկը հեռուի – միւսը մօտի –

Պէտք է որ ակնոց փոխէք անպատճառ

Յետոյ կոճկուիք

– Այսպէս աւելի պաշտօնական կ'ըլլայ –

Հարկ չկայ ըսելու թե ոտքի կենաք
ու ձեր թեւերը բանաք լայնօրէն
իբրեւ թե բովանդակ աշխարհն ու մարդիկ
եղբայրական սիրով գրկելու համար –
Պիտի ձեր դէմքէն ժպիտն անպակաս
ձեր աչքին շիթ մը արցունք պահէք միշտ
– Այսպէս աւելի ազդեցիկ կ'ըլլայ –
Յետոյ նորէն մէկ երկու հազար
ու մաքուր կոկորդով
– ու հաւանաբար ալ մաքուր սիրտով –
Բարի Կադանդ ձեզ ըսէք ամէնուն
Յետոյ ականջ տաք դուք ալ Կադանդին
թէ ինչ կը պատմէ ձեր վաղուան մասին
– Այսպէս աւելի տօնական կ'ըլլայ –
Օր մը վերջ մոռնաք թէ ինչ էր ըսաւ –
– Այսպէս աւելի բնական կ'ըլլայ –